

Gyűjtő: PONGRÁCZ ULROS

Gyűjtés ideje: 1975.

TART.: FALUSI MŰK MUNKAKÖRE

NEPI HANGSZEREK

EGY VOLT KISPARASZTI GAZDASÁG ESZKÖZTISZLETE

13 lap, 3 rajz

Földrajzi mutató: CSAKAIVY

Szakmutató: XVII)
VI)
VII)
XXIII 2)

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRISMÁS

ÁTVEZETVE AZ EGYSÉGES ITK. 3057-EI TÉTELE ALÓL

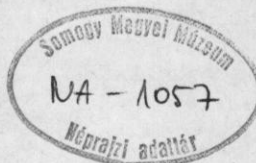
P.315/75

3057

B,

Pongócz Vilmos

III/4/32/1

Falusi nők munkaköre.

Egy munkanap tükrében nézzük először a munkakör megszokott rendjét.

Ebredés után a sertések, baromfiak etetése az első lépés, azután kifejrik a tehenet s a tejet elviszik a tejgyűjtő helyre. A frustok elkészítése csak most következik. Amíg a frustok a tűzön van, loppal /lopva/ bevetik az ágyakat. Ha szükség, a szobát is kiséprik. Reggeli tisztálkodáshoz a kutról vizet hoznak. Frustok után következik az ebédkészítés gondja. E célból a boltba is el kell szaladni ha másért nem a mindennapi kenyérért de más bevásárlás is akad. Miután az ebédet a tűzhelyre készítették, a frustoknál használt edényeket elmosogatják, megtörlik, helyükre rakják. Míg az ebéd a tűzhelyen sül-fő, néhány szennyes ruhát is kimosnak. Az ember lehetőleg ne gyűjtse halomra mert előbb-utóbb ki kell mosni. Nagymosást 2-3 hétben egyszer tartanak. Sok időt igényel a szennyes ruha áztatás, gépi mosás és vasalás, mindig akad varrni való is mert a munkában a rongy szakad.

Ebédet a munkahelyre kell vinni-amennyiben a gazda termelészövetkezeti tag-, ebéd után mosogatás. Estefelé újra a sertések, baromfiak etetése van soron. A legelőről hazatérő tehenet is ki kell fejni, a tejet a gyűjtőhelyre vinni. Vacsorát is kell készíteni ha az ebéd-től nem maradt elegendő. Mosogatás, tisztálkodás majd ágybontással ér véget a napi munka.

Általánosságban ilyen egy napi munkarend. Ez azonban a legkötöttebb de az évszakokkal lényegesen bővül.

Tavasszal szaporodik a munka. Kotylósok ültetése, etetése

reggel-este. Amikor a kis csibék, kacsák kikelnek szintén gondozni kell. Melegágy készítése, palánták kiültetése, ápolása a nők dolga. Lakóházak tavaszi-őszi meszelése a nők feladata, a férfiak esetleg a butorok mozgatózásában segítenek.

Nyéron -a házi munka mellett- kapálásban, szénagyűjtésben, szőlőmunkában segédkeznek. Lekvárok, dunsztosok, savanyúságok eltevése, gyümölcsaszalás nagyon fontos mert "üres kamrának bolond a gazdasszonya."

Az őszi betakarodásban zöldségek kiszedése, behordása, télire való tárolása szerepel. Burgonya szedésben, kukoricatörsben részt vesznek.

Télen a külső gazdasági munka látszatra kevesebb de bent nem. Sertésvágáskor az ölést és feldarabolást kivéve minden a nők dolga; kolbász, májas, hurkatöltés, zsirolvasztással napokig felborul a házirend. A beszózott-pácolt-husokat naponta két héten át forgatni, öntözni kell, majd zsinegre kötni, füstre tenni. Ahol libákat tartanak a tollfosztás hetekig esti munkát ad. Ma már nincs meghívott tollfosztó. elvégzik a családon belül.

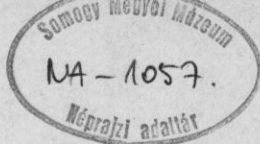
Lakodalmi előkészületek sok irányu apró munkája a nők dolga, ilyenkor kölcsönösen segítenek egymásnak.

Amelyik családban gyermekáldás van, minden terhe-gondja a nőé-és nem kevés-ugyszintén a magukkal tehetetlen de tisztos munkában elgyöngült öregek gondviselése is.

Szórakozási lehetőséget nyújt a televízió és a rádió de a munkában elfáradt test inkább a pihenést választja.

Székely, 1945. VII.

Pengvári László

Falusi nők munkaköre.

Egy munkanap tükrében nézzük először a munkakör megszokott rendjét.

Ébredés után a sertések, baromfiak etetése az első lépés, azután kifejlik a tehenet s a tejet elviszik a tejgyűjtő helyre. A frustok elkészítése csak most következik. Amíg a frustok a tűzön van, loppal /lopva/ bevetik az ágyakat. Ha szükség, a szobát is kiséprik. Reggeli tisztálkodáshoz a kutról vizet hoznak. Frustok után következik az ebédkészítés gondja. E célból a boltba is el kell szaladni ha másért nem a mindennapi kenyérért de más bevásárlás is akad. Miután az ebédet a tűzhelyre készítették, a frustoknál használt edényeket elmosogatják, megtörlik, helyükre rakják. Míg az ebéd a tűzhelyen sül-fő, néhány szennyes ruhát is kimosnak. Az ember lehetőleg ne gyűjtse halomra mert előbb-utóbb ki kell mosni. Nagymosást 2-3 hétben egyszer tartanak. Sok időt igényel a szennyes ruha áztatás, gépi mosás és vasalás, mindig akad varrni való is mert a munkában a rongy szakad.

Ebédet a munkahelyre kell vinni-amennyiben a gazda termelészövetkezeti tag-, ebéd után mosogatás. Estefelé újra a sertések, baromfiak etetése van soron. A legelőről hazatérő tehenet is ki kell fejni, a tejet a gyűjtőhelyre vinni. Vacsorát is kell készíteni ha az ebédetől nem maradt elegendő. Mosogatás, tisztálkodás majd ágybontással ér véget a napi munka.

Általánosságban ilyen egy napi munkarend. Ez azonban a legkötöttebb de az évszakokkal lényegesen bővül.

Tavasszal szaporodik a munka. Kotylósok ültetése, etetése

reggel-este. Amikor a kis csibék, kacsák kikelnek szintén gondozni kell. Melegágy készítése, palánták kiültetése, ápolása a nők dolga. Lakóházak tavaszi-őszi meszelése a nők feladata, a férfiak esetleg a butorok mozgatásában segítenek.

Nyáron -a házi munka mellett- kapálásban, szénagyűjtésben, szőlőmunkában segédkeznek. Lekvárok, dunsztosok, savanyúságok eltevése, gyümölcsaszalás nagyon fontos mert "üres kamrának bolond a gazdasszonya."

Az őszi betakarodásban zöldségek kiszedése, behordása, télire való tárolása szerepel. Burgonya szedésben, kukoricatörésben részt vesznek.

Télen a külső gazdasági munka látszatra kevesebb de bent nem. Sertésvágáskor az ölést és feldarabolást kivéve minden a nők dolga; kolbász, májas, hurkatöltés, zsirolvasztással napokig felborul a házirend. A besózott-pácolt-husokat naponta két héten át forgatni, öntözni kell, majd zsinegre kötni, füstre tenni. Ahol libákat tartanak a tollfosztás hetekig esti munkát ad. Ma már nincs meghívott tollfosztó, elvégzik a családon belül.

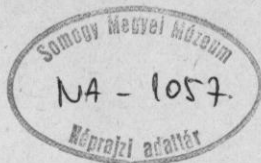
Lakodalmi előkészületek sok irányú apró munkája a nők dolga, ilyenkor kölcsönösen segítenek egymásnak.

Amelyik családban gyermekáldás van, minden terhe-gondja a nőé-és nem kevés-ugyszintén a magukkal tehetetlen de tisztességes munkában elgyöngült öregek gondviselése is.

Szórakozási lehetőséget nyújt a televízió és a rádió de a munkában elfáradt test inkább a pihenést választja.

Lakóház, 1975. VII.

Pongrácsilmos

Népi hangszerek.

A magyar nép örömét dallal, muzsikával fejezi ki de bánatát is ebbe temeti. Csákány községben sok urasági cseléd és napszámos volt de nehéz életük folyamán a dal és a muzsika bennük élt. Gyakran találkoztam abban az időben ökörfogattal járó füttyörésző, dudoló vagy a mezőben éppen daloló béressel. Ünnepeken a cselédházak előtt citeráztak, daloltak a szegénység szárnyain. Talán ezzel gyógyították az életben kapott sebeket.

Egyszer találkoztam egy suttyóval, aki ajka közé szorított fűszállal madárhangot utánozott. Érdeklődésemmre zsebéből nyelvet vett elő s meglepő biztonsággal egy népdalt sipolt. Nyelvnek nevezte azt a kettéhasított, rövid pálcikát, amit az ajkak közé be tudott fogni. Ebbe fűszálat tett. A pálcikák hasított felületét kissé megfaragta, hogy a levegőt átfujhassa majd a fűszálat becsiptette. Erősebb vagy gyengébb fuvással létrejött a kívánt dallam de amint mondta, sokat gyakorolta.

Milyen népi hangszerek ismertek és használatosak ebben a faluban? Erre felel Szobi Vendel 76 éves, Rákóczi ut 31 sz. alatti lakós, aki jó citerás, furulyát is tud készíteni.

- Talán a fűzfasippal kezdeném bár ez inkább a gyermekek kedvtelése. Tavasszal csinálják, amikor a fűz vesszőben a nedvkeringés elindul. Retzsés szerinti vesszőt választanak, amelyiken éppen csak ébrednek a rügyek. Ennek kell a kérget megmozdítani és sértetlen lehuzni. Ez úgy történik, hogy a fűzág vékonyabb végén a kérget 2-3- cm. hosszan felhasogatják, visszatűrik s a lekérgezett részt foguk közé szorítva,

két kézzel csavarva próbálják a kérget megmozdítani. Sikertelenség esetén bicskanyéllal óvatosan addig ütögetik-főleg a rügyeket-amíg a kéreg fellazul s a vékonyabb végén át lehúzható lesz. Ekkor a vastagabb végébe sekélyen metszett nyelvet illesztnek, ahol a levegőt a fűzfakéregbe befújják. Ahol a nyelv tapinthatóan véget ér, a felületen kis ivbenlyukat metszenek s vékonyabb végébe kérgezett, oda illő darabkát dugnak. Fuvással a távozó levegő hangot ad. Megjegyzem, hogy a vastagabb és hosszabb fűzfasipok mély, a rövidebb és vékonyabbak vékony hangot adnak." / 1.sz.rajz./

- "Ha már gyermeki kedvtelésről beszélünk, ne hagyjuk ki a fűzfakéregből készített kürtöt, egyszerűbben fűzfakürtöt. Csavarmenetszerűen kell a kérget metszeni de úgy, hogy hogy megfelelően a kéreg mind szélesebb legyen. A lehántolt kérget kűrthöz hasonlóan össze kell csavarni, két végén az átlukasztott kérget vékony fűzág szálkával átszurni, hogy vissza ne csavarodjon. Fuvással kanásztülök hangjához hasonló mély hangot ad." / 2.sz.rajz./

Vendel bátyám a Muzaeum részére bodzafából takaros furulyát csinált. Ennek készítési módjáról beszéljen.

- "A bodzafa furulya készítésére kiválóan alkalmas. Nálunk furulának, furuglának is titulálják. Tetszés szerinti hosszúságu lehet hiszen dédnagyapám hosszufuruglán játszott. Ugy tudom.

Furulya készítéshez száraz bodzafa kell. Lehet az lábon száradt, -a muzeumnak ilyenből készítettem-de ha illet az ember nem talál, nyers állapotban kell levágni s legalább fél évig száradni hagyni. A lábon száradt azonban szívósabb, furáskor nehezebben reped meg. Furáskor tanácsos mindkét végét gyűrűzni repedés ellen de egyébként is elővigyázattal kell furni. Amikor a furás sikerült, következik a nehezebb

rész; a hódlyuk kivágása és a nyelvnek nevezett dugó beillesztése majd mindkettőnek formálásával a megszólaltatás. Ha tiszta hangot kapok, akkor a játszóllyukakat kell kiégetni. Ezek a lyukak a hódlyuk s a furulya vége közötti részen tehát a közepe táján 3-4 cm. távolságra esnek. A hódlyukhoz közel lévő lyuk adja a legmagasabb, a lent lévő a legmélyebb hangot. / 3.sz.rajz./

Abból lesz jó furulyás, aki már gyermekkorában megtanult furulyázni, szinte a vérében van. Akik kevésbé tudnak furulyázni, -furulyáztatnak- a nehezebb dallamokra ráfogják, hogy nincs benne a furulyában. Keresztfogásokkal vagy a lyuk félig való fogásával a hangokat nagyon lehet változtatni. Ezt az idős, jól furulyázó pásztorok tudják a legjobban."-

A muzeum részére készített furulyán 6 lyuk van s a dur skála két oktávja szólaltatható meg.

"A furulyán kívül ismert népi hangszer még a fuvola-folytatja vendel bátyánk-oldalfurulyának is nevezik. Ezt is bodzafából készítik. A befúvás nem a végén hanem oldalt történik, hangterjedelme ugyan olyan mint a furulyáé. Inkább a juhászok szoktak ezen játszani." / 4.sz.rajz./

A citere zenekarban vezető szólamot képez a béda. Milyen hangszer ez? Hogyan kell megszólaltani?

"Elég egyszerű de talán nem is éppen hangszer. Nyirfakéregből fejtenek le igen vékony réteget, abból kb. forint nagyságú darabot a szájba, a két fogsor belső falához kell tenni. A dallam itt is az erős és gyenge fuvástól alakul de jó tüdő és hallás szükséges. Mivel nagyon fárasztó kevesen bédáznak s még kevesebben jól, kifogástalanul."

Vendel bátyám egyszer valami dorombról tett említést.

"Valóban. Legénykoromban láttam effélet. vékonyka fémlemez, amely a fogak közé szorítva a dudolt dallamot tovább adja érdekes zöngével."-

A köcsögdudát magam is ismerem de milyen a szakszerűen elkészített?

- "Először is megfelelő köcsögöt kell kiválasztani. Legjobb a széles öblű, keskeny toroku mert jobb hangot ad. Száradt sertéshólyaggal le kell kötni a torkát. A hólyag közepén lyukat csinálnak de csak akkorát, hogy a beledugott rövid nádszál szorosan álljon. Megnedvesített hüvelyk és mutató ujjunkkal a nádszálát lazán megfogva, kezünket fel és le mozgatva büggő hangot kapunk." / 5.sz.rajz./

Beszéljen kedvelt hangszeréről a citeráról.

- "Hm. Beszélni beszélhetek de a citera készítéséhez nem értek. Elt Csákányban egy Borda Antal nevű ember, aki sok citerát készített, főleg régi, száradt kredencek anyagából. Az én citerám az ő csinálmanya, ugynevezett hasascitera. Cseresznyefa és almafából is lehet készíteni de hangjuk nem tökéletes mivel a tömör anyagnak nincs jó rezgése. Fenyőfa, hársfa, fűzfa annak az igazi anyaga. A méret tetszés szerinti hosszú lehet de 50 cm.-nél rövidebb nem mert rossz hangot ad. Ugy tudom Borda Antal minta után készítette a citerákat. A minta után plajbással megjelölt anyagot kifűrészelték és enyvvel ragasztotta. Facsavart csak a három láb rögzítésére használt.

80 cm. hosszú citeránál a fej 20 cm. széles. Hurfesztő szögei 4 cm. hosszúak, végük kissé hegyes és furással illeszti a fejbe. vékonyabb furuval mint a hurfesztő szögek átmérete, hogy a fában jól szoruljanak. A szögeken kis lyukak vannak a hur befűzésére és ráerősítésére. A fej lehet 16-18-20 szeges, a citera hosszától függően.

80 cm. hosszú citerán a kottafej 70 cm. hosszú, 5 cm. széles, 6 mm. vastag. A kottafejbe kapocsszegeket vernek minta

szerinti távolságra. A kottán 4 hur feszül, kottán kívül 12 vendéghur és ez a 16 hur együttesen egy hangra van beállítva. / g.hang./ A kissé távolabblévő 3 vendéghur-kontra hurok egy oktávval magasabbra. Játék közben csak nagy gyakorlattal rendelkező citerások szólaltatják meg a kontrahurokat.

A játékszekrény hasán két 5 cm. átmérőjű lyuk van, ez által jobb a hurok zöngése. A szekrénybe 3 db. keskeny falemez van enyvvvel beillesztve, hogy a játékszekrény alsó és felső lapját mereven tartsa.

Legénykoromban a fiatalság még citerazenére táncolt. Főnőben, tollfosztóban ez járta. Manapság a "Röpülj páva" mozgalommal új életre kelt a citera, hogy úgy mondjam visszatért.

/ 6.sz.rajz./

A községben élt-e olyan ember aki dudán játszott és egyáltalán ismerték-e itt a dudát?

- "Nem ismerték. Én is csak hallomásból tudok róla. Tömlőjét birka vagy kutyabőrrel készítették. Nyuzás közben csak a hátsó lábaknál és a fejnél vágják le, a derekáról és első lábairól úgy húzzák le, hogy a hasi részt nem vágják fel. A konyhasóval cserzett bőr nyaki részébe a dudafejet, a jobb első láb helyére a fuvókát, a bal első láb helyére pedig a bordót kötik be. A dudafejbe van beépítve a sip. A bordó egy fából készített cső, ebben helyezik el a mély, bugó hangot adó nyelvcsipet.

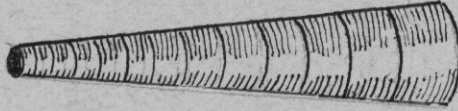
Csákány, 1975. VII.

Pongrács Vilmos

1 sz.

2 sz.

3 sz.

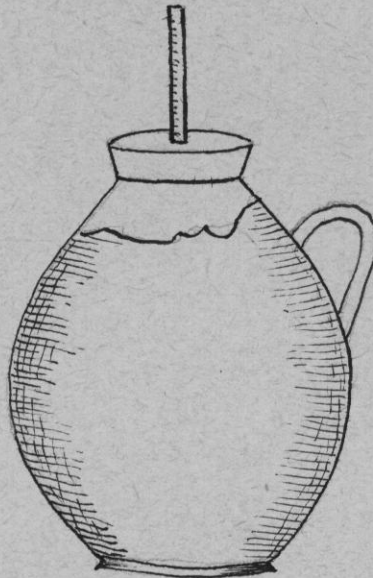

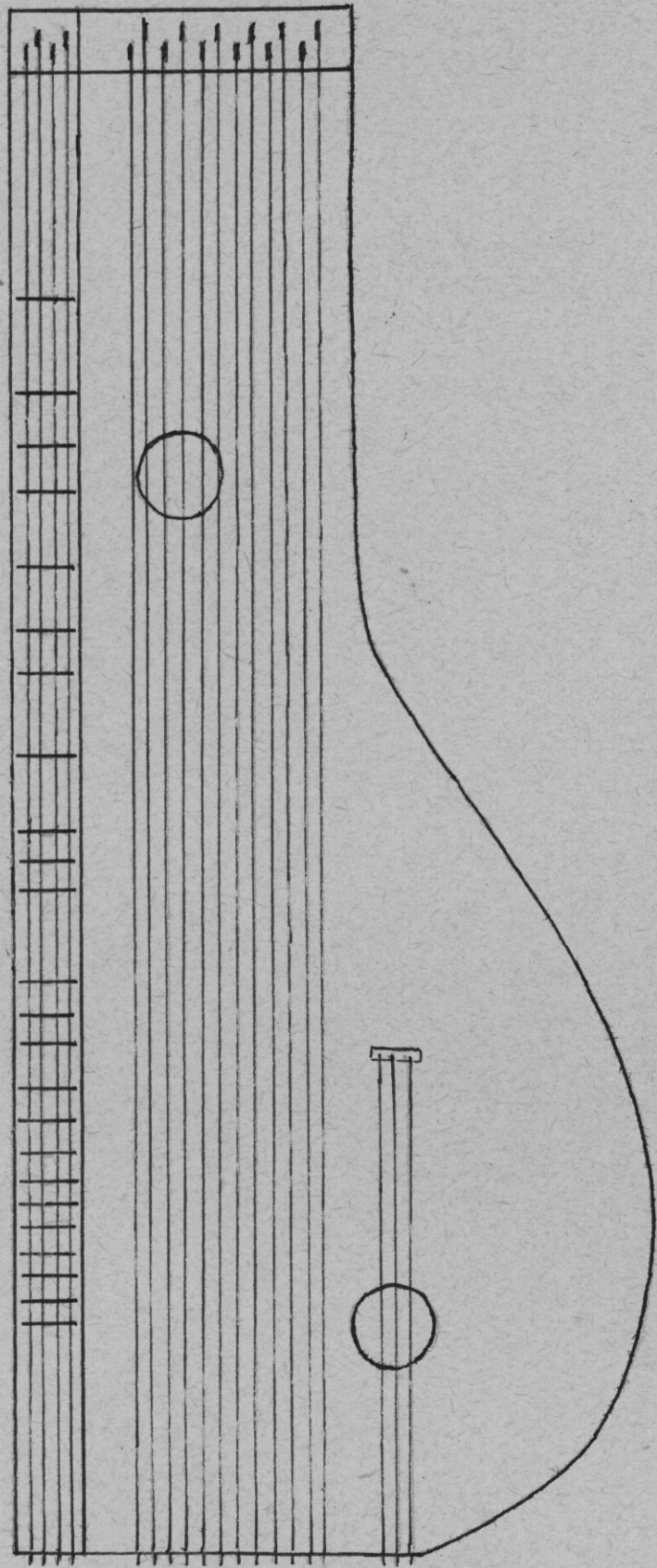
... hodyuk

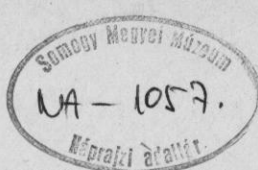
4 sz.

5 sz.

Egy volt kisparaszti gazdaság eszközkészlete.

Csákányban a fő utca 73 sz.alatt lakik a 75 éves Darabos János feleségével együtt. Társalogni, beszélgetni szeret. Röviden elmondom jövetelem célját. Tenyerében Kossuth cigarettát puhogat majd szájába teszi és rágyújt.

-Különös,-kezdi a beszélgetést-hogy dédnagyapám, nagyapám, édesapám Darabos János névre hallgatott, magam szintén. Nagyapám 9 kh. földet hagyott édesapámra örökségül. Apám halálával a birtok három felé oszlott. Én 5 kh. jussoltam mivel az "ös"-ben maradtam, két lánytestvérem 2-2 kh. kapott hozományul. Édesapám 1901-ben építtette a téglá istálót, az előbbi tömés volt. 1908-ban a favázás, deszka borításos pajtát és kukorica górért. Pajta addig nem volt, szénát, szalmát a szabad ég alatt kazlaltuk. Gyermekkoromban ökrökkel gazdálkodtunk. Az első világháború után 11 évig lovakkal, ezeket tehenekkel váltottuk fel a termelészövetkezet megalakulásáig. 5 kh. jussomból 3 kh. szántó, 1 kh. 1100 n.öl rét és 500 n.öl szőlő volt.

Gazdasági felszerelésünk tűrhető volt. Egy hosszuszekér, ebből szükségszerűen csináltunk rövid szekeret krumpli vagy kukorica hordáskor. A hosszuszekérről levettük a vendégoldalt, a zápot, rövid nyujtóra cseréltük a hosszut és deszkázott zápot tettünk a hosszú helyére.

volt egy fagöröndölyös ekénk, hozzá faténgölös taliga, fahenger és faborona. / 1.sz.rajz./

1959-ben a termelészövetkezet megalakulásakor ezeket a gazdasági eszközöket le kellett adni. Amikor a gyűjtőhelyre beszállítottam elzavartak. Azt mondták várjam meg az újabb vizözönt, akkor a Noé bárkájába beszállíthatom mert oda való. Répavágónk is volt de gyéren használtuk. A lovak szénát ettek,

abrak nem jutott. A tehenek is ritkán kaptak répát mert kellett a sertéseknek. Három és fél hold szántón jól bepszta, megfontoltan termeltem.

Kézbeli gazdasági eszközeink voltak; 4 db. villa, ebből 3 db. vasvilla, egy négyágu, kettő háromágu és egy bükkfavilla, ugyancsak háromágu, 3 db. grábla /gereblye/ 2 db. kasza, 5 db. kapa, ebből 3 db. tehénszáju és 2 db. szőlőkapa / 2 sz. rajz/ és 3 db. sarló. 2 db. fejsze, 2 db. szekerce, 1 db. irtókapa, / 3. sz. rajz/ 1 db. lapát valamint kisebb-nagyobb kosarak, számszerint 6 db. tartozott még az eszközökhöz.

Az istálló ablakában tartottam az állatok gondozásához szükséges vakarót, kefét, kőrifából készített fésűt a lovak, később a tehenek farkának kifésülésére. Egy bögre bélzsir is volt az ablakban, ezzel fejés után a tehenek tőgyit zsiroztam be, hogy a nap ~~megei~~ melegétől meg ne repedezzenek. Igen kevés tejet adtak mert igás állattól nem lehet sokat várni.

...A cséplést hogy végezték? ...

-Kézicséppel. Lám az is volt 2 db. meg 3 db. kézirosta. Buzának és rozsnak külön-külön; egyik sűrű a másik ritka. 1 db. törekrugó grábla, 1 db. falapát, 1 db. törekrosta és 1 db. fölözőseprű tartoztak még a cséplési felszereléshez. Géppel a harmincas években kezdtem csépelteni.

Szőlőművelési eszközök voltak a metszőkés / 4 sz. rajz./ -későbbben a metszőolló-háti permetező, szőlőültető cuca. / 5 sz. rajz/

A pincében állt 1 db. szőlőprés, 1 db. szüretelő kád, 1 db. 5 akós / 1 akó 56 l. / 2 db. 2 akós, 1 db. 34 l. és 1 db. 23 l. hordó, tőtike. sajtár, lopótök /héber/ 6 sz. rajz./

...Ugy tudom az első világháboruban súlyosan sérült, ennek ellenére kézi szerszámokat készít.

- 1918.okt.15-én vonultam be Kaposvárra, onnan Reichenbergbe /Csehszlovákia/ vittek kiképzésre. Innen az olasz harctérre irányítottak. 1919 május-júniusban frontszolgálatot teljesítettem s a Monte Grappa alatt Monte Bertica-n sebesültem meg, súlyosan. kezem, fejem, szemem. Bizony azt gondoltam soha nem lesz belőlem ép ember. A Kassai kórházban gyógykezelték és felépültem. Aztán nem mentem a frontra, kiszuperáltak. Mikor hazajöttem a nincsenség sok mindenre megtanított. Akácfából fejsze és kapanyelet, gráblát, nyárfából kaszanyelet csináltam de készítettem igát / járom/ és talicskát is, ahogy a szükség kívánta. Most is készítek.

...Az első világháború utáni gazdasági válság nem sordorta adósságba a kis gazdaságot?

-Majdnem de édesapám roppant élelmes és rátermett ember volt s általa kilábalunk.

1921-ben 530 kor. jövedelemadót és 128 kor. vagyonadót fizettünk.

1922 évre az 1921 évi jövedelem és vagyonadó ötszörösét, vagyis 3290 kor.-t.

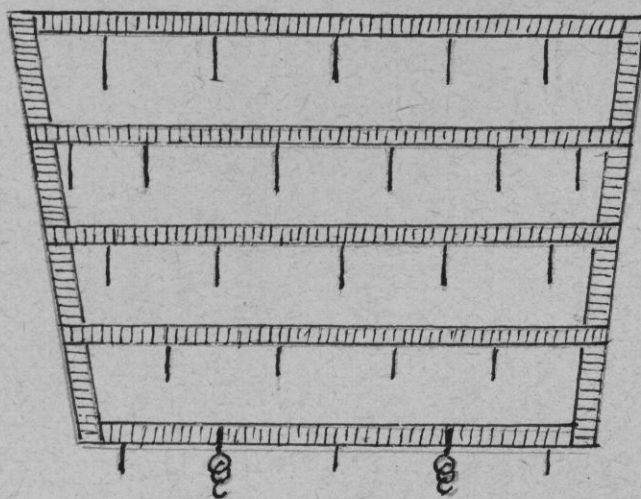
1923 évre pedig az 1921 évi jövedelem és vagyonadó husszorosát, tehát 13160 kor.-t. Nagy pénz volt az. Amikor édesapámnak kézbesítették a szigorú büntetőjogi utalásokkal teletüzdelt fizetési meghagyást, eladta a két ökröt meg egy hizósértést s egy összegben 15000 kor.-t fizetett le, hogy a további zaklatástól megszabaduljon. Ezt a husszorosára felemelt jövedelem és vagyonadót "vagyonváltságnak" csufolták a parasztok, mert ki-ki a rászózott adóval a földtulajdonát valóban még egyszer megvásárolta.

...Most foglalkozik-e állattartással?

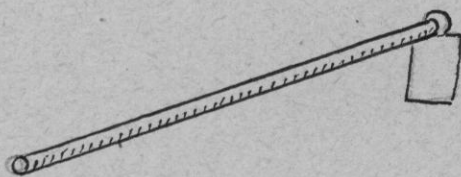
-Évenként 1 db. sertést hizlalok a magunk szükségére. Ugy érzem a nehéz munkából kiöregedtem, meg aztán minek is törném magam. Gyermeinkünk nincs, csöndesen éldegélünk.

Sábkány, 1945. VII. Rongyváros

1 sz.

2 sz.

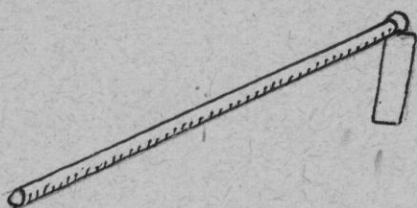

Tehénszáju Kapa

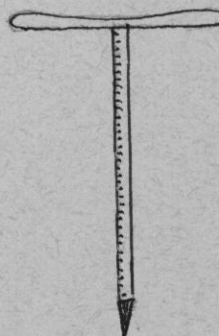

Szőlőkapa

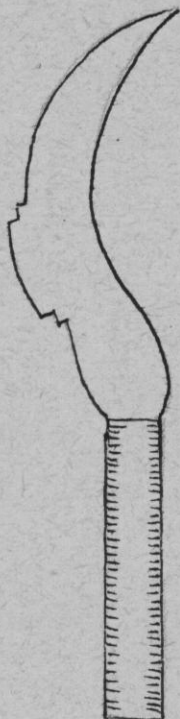
3 sz.

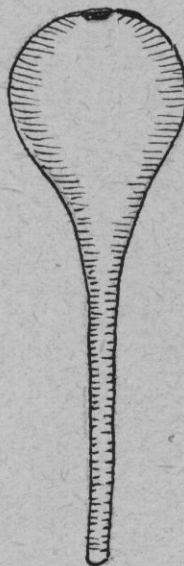
5 sz.

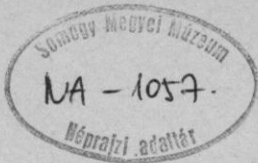

4 sz.

6 sz.

S z e m é l v i l a p

az 1975. évi XXVI. Országos Néprajzi és Nyelvjárási Gyűjtő-pályázatra beküldött pályamunkához.

A pályázó neve és foglalkozása: *Pongrácz Vilmos nyugdíjas*
A beküldött pályamunka címe: *Népi hányaszerek, egy néptáncpároszt: gyűjtés -
pály. emlékek, falusi népi munkaközösség*
A gyűjtés helye, ideje és egyéb körülményei: *Csákvány, 1975. jún. - júl.*

.....
.....
.....

A feldolgozott témakörben olvasott forrásmunkák: *I.*

.....

A pályázatban felhasznált irodalmi forrásmunkák: *I.*

.....

Adatközlők: *Szabó Beáta, Darabos János*

.....
.....

Résztvett-e más pályázaton a benyújtott pályamunka? *Nem*

.....

További gyűjtési, pályázati tervek: *Régi mesterségek*

.....

Kelt: *1975. szept. 10.* ..

Aláírás: *Pongrácz Vilmos* ..
Lakáscíme: *8735 Csákvány* ..
Fő utca 46